

عنوان: بررسی نقش بهداشت حرفه ای در کنترل عفونت های بیمارستانی

فریبا امیری^{۱*}، لیدا رفعتی^۲، یوسفعلی کریمی^۳، سیدعلیرضا ظفرمیرمحمدی^۴

*۱- معاونت بهداشتی دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران

۲- معاونت بهداشتی دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران

۳- معاونت بهداشتی دانشگاه، دانشکده علوم پزشکی اسدآباد، ایران

۴- معاونت بهداشتی دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران

*ایمیل و شماره تماس نویسنده مسئول: amirifariba23@gmail.com

09188160797

مقدمه:

عفونت های بیمارستانی یکی از مسائل بهداشتی- درمانی مهم در سراسر دنیا است که باعث تحمیل هزینه های درمانی، افزایش طول مدت بستری و مرگ بسیاری از بیماران می شود و کنترل عفونت های بیمارستانی باعث ارتقای سطح سلامت بیماران و کاهش هزینه های بیمارستانی در بیماران می شود. این مطالعه با بررسی نقش بهداشت حرفه ای ر کنترل عفونت های بیمارستانی انجام شد.

بیمارستان نهادی است بسیار ضروری که برای تداوم حیات و حفظ جان انسانها و بازگشت به تندرستی به تدریج در زندگی انسانها پدیدار گشته و همراه با تکامل علوم و فنون و مهارتها، پس از گذشت سالیان دراز به شکل امروزی درآمدن است. در جوامع مختلف نیز با توجه به وضعیت اقتصادی آن جامعه و انتظارات گیرندگان خدمات، شاهد تفاوت های فراوانی در بین بیمارستانها می باشیم و نکته قابل توجه اینکه در هر بیمارستانی در صورت عدم رعایت موازین بهداشتی، انواع عفونتها شیوع پیدا می کنند. بنا به تحقیقات بعمل آمده در آمریکا، حدود ۵٪ بیماران بستری شده در بیمارستانها به عفونت بیمارستانی مبتلا می شوند که این امر بطور متوسط مدت زمان بستری آنها را ۷-۵ روز افزایش می دهد که در نتیجه حدود ۷۵۰ دلار هزینه درمان افزایش می یابد. این در حالی است که جهت کنترل عفونتهای بیمارستانی فقط به ۵٪ این هزینه نیاز است. ازاین جا به صرفه بودن اقدامات کنترل عفونت بیمارستان مشخص می شود.

برخی از فاکتورهای مهم که منجر به افزایش عفونت های بیمارستانی می شوند عبارتند از

- میزان کم شستشوی دست پرسنل بیمارستان بین بیماران
- بیماران دارای نقص ایمنی بستری شده در بیمارستان

- تعمیرات و بازسازی و ساخت واحدهای جدید در بیمارستان ایجاد خطر بیماری های قارچی هوابرد را همراه دارد که دلیل آن گرد و غبار و اسپورهای رها شده در مدت تخریب و احداث می باشد.
- افزایش استفاده از آنتی بیوتیک ها در بیمارستان، ارائه تسهیلات و امکانات به مدت طولانی ایجاد یک مخزن بزرگی از گونه های مقاوم میکروبی می نماید.

پیشگیری از عفونت های بیمارستانی

عفونت های بیمارستانی از طریق ۳ مسیر اصلی شامل : هوا، سطوح و آب منتقل می گردند. حداقل یک سوم از عفونت های بیمارستانی قابل پیشگیری اند. بنابراین محیط بیمارستان نقش مهمی در ایجاد عفونت های بیمارستانی دارد. جهت کاهش انتقال میکروارگانیسم ها (میکروب ها و سایر عوامل بیماریزا) از وسایل و محیط اطراف، روش های نظافت، گندزدایی و استریلیزاسیون مناسب مورد نیاز می باشد..

عفونت های بیمارستانی از چند جنبه حائز اهمیت می باشد

مرگ و میر و ناخوشی بیماران ،افزایش طول مدت بستری بیماران در بیمارستان،افزایش هزینه های ناشی از طولانی شدن اقامت بیماران،اقدامات تشخیصی و درمانی

ایجاد واحد بهداشت حرفه ای در بیمارستانها همزمان با اولین دوره اعتباربخشی ملی در سال ۱۳۸۹ بوده که بیمارستان های کشور اقدام به جذب کارشناس بهداشت حرفه ای و متعاقبا تشکیل این واحد نمودند. به مرور پست های سازمانی بهداشت حرفه ای نیز در بیمارستانها ایجاد شد و کمابیش اکثر بیمارستانها اقدام به استخدام کارشناس بهداشت حرفه ای نمودند. از آنجا که پیگیری برنامه های کنترل عفونت در بیمارستان ها به عهده واحد کنترل عفونت و بهداشت محیط می باشد ،پس از ایجاد واحد بهداشت حرفه ای و عضویت کارشناس مربوطه در کمیته کنترل عفونت بیمارستان تحولی چشم گیر در کنترل عفونت بیمارستان های استان رخ داد. از آنجا که هدف واحد بهداشت حرفه ای در بیمارستان حفظ و ارتقا سطح سلامت پرسنل ،بیماران و همراه بیماران می باشد ،در این راستا دستاوردهای مهمی در خصوص ارتقا وضعیت کنترل عفونت بیمارستان ها انجام شد از این رو بهداشت محیط و حرفه ای بیمارستانها رابطه مستقیمی با میزان شیوع عفونتهای بیمارستانی داشته که رعایت این امر به عهده بخش خدمات و نیز پرسنل شاغل می باشد. با توجه به واگذاری خدمات به بخش خصوصی و پایین بودن سطح آگاهی افراد به کار گمارده شده نسبت به خطرات کاری موجود در راستای کاهش عفونتهای بیمارستانی آموزش از جایگاه ویژه ای برخوردار می گردد.

مواد و روش ها: در این مقاله از روش توصیفی مقطعی استفاده شده که وضعیت کنترل عفونت بیمارستان های استان همدان قبل و بعد از ایجاد واحد بهداشت حرفه ای مورد بررسی قرر گرفته است..

یافته ها: بر اساس نتایج حاصله، ایجاد واحد بهداشت حرفه ای در بیمارستان ها با حضور کارشناس بهداشت حرفه ای تاثیر بسزایی در ارتقا وضعیت کنترل عفونت بیمارستان داشت که این نقش مهم در کنار کارشناس بهداشت محیط بیمارستان کاملا محسوس و مکمل می باشد.

واژه های کلیدی: عفونت بیمارستانی، کنترل عفونت، عفونت، پرسنل درمانی